

Pozbytí dosavadního občanství žadatele s trvalým pobytem zdržujícího se v ČR nejméně 5 let se skutečným vztahem k ČR:

1. Právní předpisy jeho státu mu neumožňují propuštění ze státního svazku nebo jeho stát odmítá o tomto propuštění vydat doklad,
2. Propuštění ze státního svazku je spojeno s nepřiměřenými správními poplatky či jinými podmínkami v demokratickém státě nepřijatelnými,
3. Podáním žádosti o propuštění by mohl vystavit sebe či osoby blízké pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení,
4. Udělení občanství ČR by pro ni bylo významným přínosem zejména z hlediska vědeckého, společenského, kulturního či sportovního, nebo
5. Pozbyl v minulosti státní občanství ČSR, ČSFR nebo ČR, nejde-li o žadatele-občana SR.

Pozbytí dosavadního občanství žadatele s trvalým pobytem nejméně 5 let, se skutečným vztahem k ČR, lze prominout i v případě, že se na území ČR oprávněně zdržuje nejméně 20 let.

Ministerstvo může v případech hodných zvláštního zřetele prominout i znalost českého jazyka a plnění zvláštních zákonných povinností.

Vyhovuje-li se v plném rozsahu podání žadatele, nevydává se s výjimkou udělení občanství rozhodnutí ve správním řízení.

Žadatel, jemuž bylo uděleno státní občanství ČR, jej nabývá dnem složení slibu, pokud bylo jeho složení ministerstvem prominuto, nabývá jej dnem právní moci rozhodnutí o prominutí jeho složení.

Soud, který rozhodl o osvojení dítěte, které jím nabylo občanství ČR, sdělí tuto skutečnost do 10 pracovních dnů od právní moci rozsudku o osvojení úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu dítěte, nelze-li takový úřad určit, pak Úřadu městské části Praha 1. Stejně tak soud nebo obecní úřad sdělí tomuto úřadu, že před nimi došlo k souhlasnému prohlášení rodičů o určení otcovství, nebo že soud rozhodl o otcovství k dítěti, jehož matkou je cizinka a otcem byl určen občan ČR.

Tento leták vznikl v rámci projektu „Komplexní sociálně-právní poradenství cizincům na podporu jejich integrace v ČR“ podpořeného MPSV.

Český helsinský výbor www.helcom.cz

Nabývání státního občanství

(dle zák.č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, ve znění zák. 357/2003 Sb.)

Další letáky:

- Rodina a bydlení cizinců
- Pobyt: • Přečasný • Trvalý • Občané EU

Státní občanství ČR lze nabýt:

- narozením
- osvojením
- určením otcovství
- nalezením na území České republiky
- prohlášením
- udělením

Narozením

Dítě nabývá narozením občanství ČR, pokud

- je alespoň jeden jeho rodič občanem ČR, nebo
- jsou oba jeho rodiče osobami bez jakéhokoli občanství a alespoň jeden z nich má na území ČR trvalý pobyt a dítě se narodilo na území ČR.

Osvojením

Dítě (osoba mladší 18 let), jehož alespoň jeden osvojitel je občanem ČR, nabývá občanství ČR dnem právní moci rozsudku o osvojení.

Určením otcovství

Dítě narozené mimo manželství, jehož matka je cizinka a otec občanem ČR, nabývá občanství ČR buď

- dnem souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství nebo
- dnem právní moci rozsudku o určení otcovství.

Nalezením na území České republiky

Fyzická osoba nalezená na území ČR je občanem ČR, pokud se neprokáže, že nabyla narozením občanství jiného státu.

Prohlášením

Fyzická osoba, která byla k 31. prosinci 1992 občanem ČSFR, ale neměla ani občanství ČR ani SR, si může zvolit státní občanství České republiky prohlášením u příslušného úřadu (v cizině před zastupitelským úřadem ČR), jenž o něm vydá osvědčení.

Potomci takové fyzické osoby v linii přímé, kteří nabyli zletilosti, si mohou zvolit občanství ČR pouze pokud nemají jiné občanství.

Udělením

Občanství ČR lze na žádost (u manželů i společnou) udělit fyzické osobě, která současně:

- trvale pobývá na území ČR ke dni podání žádosti nejméně pět let a po tuto dobu se zde převážně zdržuje,
- prokáže, že nabytím občanství ČR pozbyde dosavadní občanství, nebo že ho již pozbyla, nejde-li o osobu bez občanství nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území ČR,
- nebyla v posledních 5 letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- prokáže znalost českého jazyka a
- plní povinnosti uložené zákonem o pobytu cizinců a předpisy o veřejném zdravotním pojištění, sociálním zabezpečení, důchodovém pojištění, daních, odvodech a poplatcích.

K žádosti je třeba připojit:

- rodný list, případně oddací list nebo doklad o rozvodu nebo úmrtí list zemřelého manžela
- doklad o tom, že nabytím občanství ČR pozbyde nebo již pozbyl dosavadní občanství, je-li toho třeba
- výpis z rejstříku trestů (žadatel starší 15 let) ne starší šesti měsíců
- životopis.

Žadatel může být vyzván k předložení potvrzení finančního úřadu o úhradě daní a poplatků, kopie daňových přiznání, výpisů z obchodního rejstříku, živnostenských listů nebo pracovních smluv, potvrzení zdravotní pojišťovny o řádném průběhu a platbách veřejného zdravotního pojištění a potvrzení zaměstnavatele o úhradě daně z příjmů a o platbách na veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Není-li stanoveno jinak, může příslušný orgán státní správy prominout předložení rodného listu nebo výpisu z rejstříku trestů žadatele, pokud by jejich obstarání bylo spojeno s těžko překonatelnou překážkou, lze-li bez jejich předložení zjistit přesně a úplně skutečný stav věci.

Rodiče mohou do žádosti zahrnout i **dítě** (nebo za něj požádat samostatně). K žádosti musí připojit:

- rodný list dítěte,
- doklad o pozbytí dosavadního občanství nabytím občanství ČR, je-li toho třeba.

Podává-li žádost jen jeden rodič, předloží také souhlas druhého rodiče se změnou státního občanství dítěte, má-li druhý rodič plnou rodičovskou zodpovědnost nebo způsobilost k právním úkonům.

Občanství ČR uděluje ministerstvo vnitra, jež žadateli vydá **Listinu o udělení státního občanství** České republiky.

Žádost se podává u příslušného úřadu. Tím je krajský úřad, úřad městské části hl. m. Prahy či magistrát Brna, Ostravy nebo Plzně příslušný dle místa trvalého pobytu žadatele. Úřad ověří pohovorem se žadatelem jeho znalost českého jazyka; není-li či nebyli-li tento občanem SR. Úřad vyplní se žadatelem dotazník a prostřednictvím Policie ČR zašle žádost se svým stanoviskem, stanoviskem obecního úřadu a s příslušnými doklady nejpozději do 30 dnů od jejího podání ministerstvu vnitra.

To posuzuje žádost i z hlediska bezpečnosti a může si vyžádat stanoviska Policie ČR či zpravodajských služeb. Je-li obsahem stanovisek skutečnost podléhající utajení, není součástí spisu.

Správní řízení o udělení státního občanství je zahájeno dnem, kdy žádost došla ministerstvu. Ministerstvo o ní rozhodne do 90 dnů od zahájení řízení.

Ministerstvo může podmínky udělení občanství prominout, a to následovně:

5 let trvalého pobytu u žadatele s trvalým pobytem:

1. Jenž se na území ČR narodil,
2. Žije na území ČR nepřetržitě alespoň 10 let,
3. Měl v minulosti státní občanství ČR, případně ČSFR,
4. Byl osvojen občanem ČR,
5. Je manželem občana ČR,
6. Je potomkem občana ČR,
7. Přesídlil do ČR do 31. 12. 1994 na pozvání vlády, nebo
8. Je bez občanství nebo mu bylo přiznáno postavení uprchlíka.